

ז'ע"ת ז'ק"נ"ם

עלון שבועי להגדלת ורוממות התורה ולומדיה, והחדרת השקפה טהורה ואמתית לכל אחד מישראל

בנשיאות מורנו הרב חיים רבי שליט"א

גליון מס': 335 פרשת: שופטים שבת קודש ב' אלול תש"פ (22 באוגוסט 2020 למנינים)

תל-אביב	18:58	19:55	ר"ת
ירושלים	*18:41	19:52	20:33
חיפה	18:48	19:55	20:30
באר שבע	18:57	19:53	20:29

*לנוהגים 40 דק' 18:21

"לכה דודי לקראת כלה, פני שבת נקבלה"

המשא המרכזי

מורנו הרב חיים רבי שליט"א

תמיד ירא שמים וירא חטא ויראת הרוממות, וכמוכן אהבת ה' עד כלות הנפש כמו שביקש דוד המלך ע"ה, נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה' (תהילים פרק 77) וכל זה מחשבה חיובית תמידית לכבוד ה' יתברך.

ובזה מובן הפסוק בסוף הפרשה שמצוה להביא עגלה ערופה על אדם שנהרג ולא יודעים מי הכהו, ועושים כפרה לישראל. ואז גם אם יודעים ותופסים את הרוצח לאחר זמן, לא צריך כפרה. כי עושים דין ברוצח וזה מספיק, ועל זה כתוב במדרש רבה שם, אם יש דין למטה אין דין למעלה, כלומר כשכאן בארץ מטפלים בבעיות ומכין ומענישין כפי הצורך, אין דין ואין כעס למעלה והכל בסדר.

ויש להוסיף, כשעושים דין למטה כלומר שמכוון יהודי כל יום על עצמו בתפילה, בברכות, למות דין קידוש ה', ומכוון ד' מיתות בית דין, אז אין דין למעלה בשמים והכל רגוע, וכידוע מהזוהר הקדוש (חיי שנה קבל ע"ב) שהמכוון כך, מקבל שכר כאילו מת כל יום על קידוש ה'!

וזה בעצם היסוד של יראת שמים. יראה זה דין, והמפעיל יראת שמים עד כדי מיתה על קידוש ה', מבטל כל הדינים וזוכה להשגות. וזוכה לקבל ולקיים אחד המצוות החזקות בפרשה, "לא תירא מהם" שאסור לפחד מהגויים במלחמה. והוסיף רבינו יונה (שע"ת שער ג' אות 53) שאסור לפחד גם מכל מיני מאורעות הזמן ומרעין בישינ ושכנים קשים ואנשים רעים וכו' וכשזוכים לדרגה כזאת ביראת שמים על קידוש ה', אז מסתלקים כל הדינים לגמרי. כי יראת הרוממות בהשגות גדולות מסלק כל הדינים (ועיין לרבינו הקדוש ליקוטי מוה"ר ח"א אות קמ"ד) והדינים שמקבל על עצמו מה' יתברך, מסלק גם הדינים שיש בארץ על ידי כל מיני מרעין בישינ, והבן.

ועיין בגמרא (כ"ב י"ג) פעם רב פפא מעד ונפל, וחשש שמא חייב סקילה כמחללי שבת ע"ש. וכן בגמרא (גיטין 70) דרשו על הפסוק "כי עליו הורגנו כל היום" אלו תלמידי שממיתין עצמם על דברי תורה. ומסופר בספר וזאת ליהודיה על אימו של רבינו ראש הישיבה הגאון רבי יהודה צדקא זיע"א שלקחה ממנו ביום כסף לצדקה בהלואה, ובאה לביתו בלילה לפני השינה לפרוע החוב כי חששה שתמות בלילה...

וכידוע מצוה לפני השינה כל לילה לחשוב שמא הלילה יגיע הזמן, בשעה טובה לעולם שכולו טוב וזה בעצם נוסח ברכת המפיל, והאר עיני פן אישן המות (ועיין ברכות 58). ובאמת בוידוי הגדול של יום הכיפורים כתוב זכרון יום המיתה לא עלתה על ליבנו, ורואים שזו חובה גדולה, וכדאי לעבוד על זה. וזה פחד חיובי שמביא ענוה, צניעות קדושה, ובעיקר להיות חולה אהבה על ה' יתברך, ובפרט בחודש אלול שהם ימי רצון ורחמים וסייעתא דשמיא, וכל זה תוצאה של יראת שמים הלכה למעשה. שבת שלום.

הבא. וכמו שפרש רש"י בספר מלכים א' (פס"ב ב' פסוק ו) ע"ש.

וכל הנ"ל זה עונשים קשים שציווה ה' יתברך לכפר עליהם, על עבירות על מעשה שלילי שעשו נגד התורה ונגד ה' יתברך.

וזה נקרא יראת שמים למעשה! על קיום מצוות על מעשה חיובי על כבוד התורה על כבוד ה' יתברך ועל קידוש השם, כאשר כל יהודי חושב לעצמו תמיד, שמוכן למות על קידוש השם ולא לעשות עבירה.

עשית העבירה הרי זה חילול השם מלשון חלל, דהיינו מקום בלי קדושה. ולהיפך, קיום מצוות הרי זה קידוש השם, וכאשר מוכן למות ולא לעשות עבירה הרי זה קידוש השם גדול מאד.

וגם כאשר באופן מעשי אין לנו כזה נסיון, עצם הרצון והמחשבה והחשק לכוון למות לכבוד ה' יתברך, למען התורה למען כבוד שמים, הרי זה קידוש השם!

והשלמות במחשבה זה לא רק לכוון שהוא מוכן למות, אלא יותר מזה רוצה למות. ועוד יותר שמח למות לכבוד ה' יתברך, העיקר לקדש שם שמים תמיד. וזה לא סתם חסידות אלא חובה ממש לחשוב כן כל יום כמה פעמים וכדלהלן, וזה תוצאה מיראת שמים.

זה ממש יראת שמים הלכה למעשה! בוקר וערב בקריאת שמע כשאומר ה' אחד לכוון למסור נפשו על קידוש ה' (מק"צ ס"א, ג). וכן באמירת בכל נפשך הרי זה כפשוטו אפילו נוטל נפשך (ועיין ברכות 58). וכן בתפילה בברכת אבות באמירת המלים למען שמו באהבה (נח"י בשלח, הלכה יב) וכן בנפילת אפים באמירת אליך ה' נפשי אשא. שהכוונה כפשוטו שעושה מעשיו לכבוד ה'. ובזוהר הקדוש (הובא בכה"מ סימן קנ"ה, 58) כתוב: שיש לכוון לכבוד ה' גם אם צריך למסור נפשו ממש. ומי שלא מכוון כן בשמים צועקים עליו שקר, ע"ש. וכן באמירת ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו, מי שחי וכל מעשיו כל היום לכבוד ה' אז ברור שעושה לכבוד ה' ומוכן לחיות רק לכבוד ה', וכן מעשיו רק לכבוד ה' וכן למות לכבוד ה' (כמבואר בסידור ל"ט מלל"ה). נמצא שעובד ה' באמת חי כל היום עם כלה מחשבות, וזה בודאי תוצאה של יראת שמים למעשה ממש.

וזה יראת שמים, ורצון למות לכבוד ה' שמביא הרגשה רוחנית טהורה כל רגע שאני חי ולא מת, ואין לי כזה נסיון, אז אני שמח לחיות וזה חיים של אהבת התורה ויראת שמים, כפשוטו ממש.

ועיין בגמרא (ברכות 58) על גדול האמוראים רב, ושהיה גם גדול הדור (ועיין בפ"ק פ"ב ב"ה ט). ועם כל זה מתפלל כל יום שיזכה לחיים שיש בהם יראת חטא. חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים. ומכאן שיש להתפלל ולבקש ולחשוב על כך, אני רוצה להיות ירא שמים עד כדי כך שמוכן ורוצה ושמח למות כל רגע לכבוד ה' יתברך. ולהשאר

יראת שמים הלכה למעשה

בפרשת השבוע פרשת שופטים, יש למעלה מארבעים מצוות. והמצוה הראשנה היא בפסוק הראשון: "שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְשִׁבְטֶיךָ וְשִׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפַּט צֶדֶק" כלומר, למנות שופטים שדנים על פי התורה, ולהעמיד שוטרים שמכים וכופתים במקל וברצועה מי שלא מקבל עליו את דין השופטים כדי שיקבל עליו את הדין, וכמבואר ברש"י.

כי יתכן ויהיו אנשים שבאים לתת את הדין והדיינים הצדיקים פוסקים הלכה, והם אינם רוצים לקבל, ויש להם דעה משלהם. והשוטרים צריכים להכות בהם, לשמוע לדיינים בלבד. ולכאורה קשה, וכי יש אנשים שלא שומעים לרופאים או למהנדסים שחמל או לקבלן בנין או כל מקצוע שיש להם התמחות בו? ברור שלא, זה הרי סכנה!!! אז איך יתכן שאנשים שעושים על פי התורה לא ישמעו לדיינים? הרי הפסוק (תהילים פ"ב) מעיד על הדיינים "אֱלֹקִים נֹצֵב בְּעֵדֹת אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹקִים יִשְׁפֹּט" אז למה צריכים להפעיל משטרה ולהכות בהם כדי שישמעו???

והתירוץ פשוט וברור, כל החוכמות זה שייך לבני אדם וזה ניתן להבנה ולהסכמה, וכן לשנות מעט כפי המצב והצורך. אבל חכמת התורה זה מה' יתברך, זה קודש קודשים, זה לא הגיון ושכל ומדע של בני אדם, וכידוע הפתגם דעת בעלי בתים הפך דעת תורה (ועיין סמ"ע סימן ג), אז כשלא מבחינים אין ברירה, ויש להכותם ולהכריחם לקבל לשמור ולעשות בבחינת נעשה ונשמע, וזה תפקיד השוטרים!

ומצינו בתלמוד (ברכות נ"ה) רבי שילא הכה איש אחד שנכשל בעבירה חמורה בעריות, ולבסוף מת אותו האיש.

וכן בגמרא (כתובות 58) מי שיכול ולא עושה סוכה ולא נוטל לולב, מכין אותו עד שתצא נפשו, ופרש רש"י מכין אותו קודם שעבר על העשה, ויש בידו לקיים.

וכן בגמרא (בי"ק ק"ה) רב כהנא הכה איש אחד שהיה רוצה למסור למלכות של הגויים על עם ישראל, ומוסר חייב מיתה.

וכן בגמרא (סנהדרין 70) בית דין מכין ועונשין כדי לעשות שיג לתורה! ומעשה באחד שרכב על סוס בשבת בימי הגוים והביאיהו לבית דין וסקלוהו, שהשעה צריכה לכך.

וכן בפרשה מצינו מי שנכשל בעבודה זרה חייב סקילה.

וכן זקן ממרא שלא שומע לסנהדרין חייב חנק (סנהדרין 70). ופרש רש"י על הפסוק וכל העם ישמעו ויראו, שממתינין לו עד הרגל וממיתין אותו ברגל, ממש בפרסום גדול!

וכן נביא שקר מיתתו בחנק, וכן נפש תחת נפש, וההורג בעדים התראה, מצוה להורגו ועושים לו בזה חסד, שימות בעולם הזה כדי שיזכה לעולם

איך ניתן להיות מאושרים ב200%?

בדיוק כמו שנשיא המדינה, ראש הממשלה, שר הביטחון, הרמטכ"ל, ראש המוסד, ראש השב"כ וכל יתר "האחראים" הבלעדיים על שלומם ובטחונם של אזרחי מדינת היהודים במירכאות כפולות. כולם יכולים לקום בבוקר ולהחליט שעבודתם משעממת, לא יעילה, חסרת גוון ואפילו משפילה... כי האחריות, הבזיונות, כאבי הראש והמוגבלות לא מצדיקים את המשכורת ואפילו לא את הכבוד וההערכה היחסיים. אולם ברגע שיחליט אותו "מר ביטחון" כי הוא מקדיש את חייו לשלומם ורווחתם של אחיו, ולמענם מוכן הוא לוותר על אפשרויות כלכליות טובות ונחות יותר. הרי שלא רק שלא "יסבול" מאותה עבודת קודש, אלא להיפך, יקבל ממנה ובמהלכה כחות מחודשים שיזכוהו לעוד שנים רבות של עשייה בבריאות הגוף והנפש, הרבה יותר מכל מתחרה וקולגה ממדינה אחרת.

בפרשתנו: "צדק צדק תרדוף למען תחיה וירשת את הארץ אשר ה' אלהיך נתן לך" (במדבר טו, ט). ומבין מגוון הפירושים בעניין, נבחר במדרש תנאים (ס) הביאור הבא: יכול הייתי לומר שלא יתן אדם צדקה אלא אם כן יבואו ויאמרו לו תן, בא הכתוב ולימד "צדק צדק תרדוף", כלומר - רדוף אחר הצדקה ואל תמתין שיבקשו ממך. ומה כתוב אחריו? "למען תחיה וירשת את הארץ", אם אתה רדוף אחר הצדקה אתה זוכה לחיים ולירשת הארץ. ועוד - הרי שלא בא לידו לעשות צדקה, אלא שבקשוהו ללכת ולבקש מהאחרים לעשות צדקה, והלך עמהם, מעלים עליו כאלו נתן משלו. שנאמר "צדק צדק תרדוף", רדוף אחר צדקה ואחר גמילות חסדים. מה שזכרנו נוטל על כך? "רדוף צדקה וחסד, ימצא חיים צדקה וכבוד" (משלי כה, כח). פירוש דומה לזה מפרשת הגמרא (ב"ב פ"ח ע"ג) על הפסוק בפרשת כי תצא (דברים כה, טו) "אבן שלמה וצדק יהיה לך איפה שלמה וצדק יהיה לך למען יאריכו ימיה על האדמה אשר ה' אלהיך נתן לך". מהו צדק? מסבירה הגמרא: צדק משלך ותן לו! כלומר, תעניק ללקוחות שלך כמות סחורה נוספת מעבר למה שמגיע להם בתמורה לתשלום אותו שלמו.

ולסיום, דברי הגמרא במסכת חולין (קל"ד ע"ב) מה פירוש הפסוק "עני ורש הצדיקו"? צדק משלך ותן לו! אותה מילה "צדק", במקום לפרשה כהעמדה על פי דין, דורשים אותה חז"ל כהענקה לאחרים, כמתנה, כצדקה ואפילו כשותף בהתרמה.

הסיכוי שלך להיות מאושר בגלל התנהגותך האישית כלפי עצמך, עם אמונה בה, ועם מצפון מחייך ומחזק, היא אושר של 100%. אולם ככל שתצליח להפוך אנשים אחרים למאושרים, הרי שמהר מאד תוכל להיות מאושר בעשרות או במאות אחוזים נוספים. כי כל מי שזוכה להפוך אדם נספך למאושר, מזכה את עצמו באחוזי אושר נוספים, מעבר לאחוזים האישיים השגורתיים. גם מי שעובד כ'מנתח מערכות בחברה לשינוק שואבי אבק, יכול להפוך את עצמו למאושר יותר אם רק יכוון שברצונו להיות שותף בזכות להעניק לבעלי השטיחים שואבי אבק לרפואה, או אפילו להעניק לרעייתו וילדיו את האפשרות להתקיים ולכלכל את חייהם בכבוד. אין מי שלא יכול להכפיל את אושרו באושרם של האחרים, ניתן לעשות זאת גם כמובטל בהארט פנים ובמחמאות לכל הסובבים. צריך רק להתאמן על כך, להאמין בהשלכות, לחנך את דור העתיד בדרך זו ולרוות נחת מהתוצאות. וברוכים תהיו!

שלום וברכה מורי ורבותי!

והיום נפתח בשאלה: מה יותר חשוב לאדם, שיעריכו את מה שהוא עושה, או שמה שהוא עושה יהיה בעל משמעות? ונרחיב את הסבר השאלה. האם נח לו לאדם לעסוק במעשים פשוטים ולא יעילים במיוחד לעולם ולסובבים אותו, ובלבד שיהיו אנשים שיעריכו את מעשיו? או שלחילופין נח לו יותר לעסוק בעבודה שלא תתן לו הערכה רבה מדאי מצד הסובבים אותו, אולם תהיה זו עבודה בעלת משמעות גדולה יותר לעולם?

ולשם דוגמא: האם עדיף להיות "השוטר של השכונה", זה שמסתובב עם מדים ומחפש הזדמנויות, חבר של כולם אבל עדיין כולם יראים ממבטו המתקשח וממדיו המגוהצים. משהו בסגנון שיכול להעביר חודשים שלמים באפס מעש, אולם ליהנות מסוג של הערכה ומורא מכל התושבים. או לחילופין להחזיק תפקיד בטחוני חשוב, משהו בממדים שאפילו לאשה ולהורים אסור לספר במה בדיוק מדובר. להיות ה'מציל חיים' התורן, ההוא ששומר על המדינה ואזרחיה, ההוא שקם בכל בוקר למען עמו ומולדתו. וזאת למרות שלא יהיה מישהו מתושבי השכונה שיציהיב לו פנים, ואולי אפילו יתייחסו אליו כאל סוג של מובטל. השוטר השכונתי אפילו יכול להעיר לו איזושהי הערה מעליבה, למרות שברמז קטן הוא יכול להשליך את שוטר אל מאחורי סורג ובריח...

כולנו מבינים שעבודה שמספקת את בעליה, שמעניקה לו משמעות יתירה, שנותנת סיבה טובה יותר לקום בבוקר, שמביאה תחושה של 'בלעדיך, העולם מסתבך'... היא העבודה הטובה, הרצויה והמועדפת על כל בן אנוש.

מה ההבדל בין שלל סוגי העבודות לפי תובנה זו?

התשובה פשוטה. ככל שעבודתך עושה טוב לאנשים רבים יותר, הרי שהיא בעלת משמעות גדולה יותר. וככל שהיא נועדה רק לפרנס אותך, או להעניק לך סוג של כבוד, יוקרה וניקור עיניים, הרי שהיא אינה מספקת, ומהר מאד תצא את עצמך עייף, רוטן ולא מרוצה מאותה עבודה. האם באמת יש עבודה שאינה מספקת? האם באמת יש עבודות סוג א' מול עבודות סוג ב'? התשובה חד משמעית, לא!

אין עבודה שאינה מספקת, יש אדם שאינו יודע להפוך את עבודתו למספקת. זהו בדרך כלל אותו סוג שאינו יודע להפוך את חייו למספקים, זהו הזן המתלונן, התאב, הלא מרוצה. אולם זה ניתן לשינוי, וניתן להפוך גם חיים שחורים למדהימים ומלאי סיפוק, וכדלהלן:

גם השוטר הטוב, גם הגנן, גם המאבטח וגם נהג המונית. כולם יכולים לראות את תפקידם אפרורי, משעמם, לא יעיל ולא משמעותי. משהו בסגנון ש'אם מחר אני לא כאן, אף אחד לא שם לב'... לעומת זאת, כל אחד מהם יכול לקום בבוקר ולהחליט שהיום הוא אינו "הולך לעבודה", אלא היום הוא הולך לעשות טוב לכל הסובבים אותו. השוטר הטוב הולך להעניק לתושבי השכונה תחושת ביטחון החשובה כל כך, הגנן הולך ליפות את העיר בכדי להעניק לכל הסובבים יום יפה מאיר ופורח יותר, המאבטח הולך בכלל להציל חיים, ונהג המונית מסייע לבני תבל להגיע אל מחוז חפצם, למקום הלימודים, לעבודה, להשביע את רעבונם, לבצע את עסקת חייהם ומה לא...

עצות לעלייה רוחנית בחודש אלול

שאלה: כיצד יש לנצל את חודש אלול ועשרת ימי תשובה, ולהגיע לעלייה רוחנית באמת?
תשובה: ראשית, יש להשתדל להימנע מכל מיני אירועים, מסיבות, יציאות, טירדות, עסקים ועניינים שאינם בוערים, וניתן לדחותם עד לאחר יום הכיפורים הקדוש.

ועוד, שיש לעשות לעצמנו סדר יום מסודר - מבוקר עד ערב - זמן לתפלות, זמן ללימוד התורה, זמן לאמירת הסליחות וזמן לאמירת תהלים **יום יום**. וכידוע, שלקראת הימים הנוראים מרבים בתפלות, בסליחות ובתחנונים כמה שיותר (עי' שער תשובה סי' תקפ"א ס"ק א' וכה"פ סי' ז).

ויש הנהוגים ללמוד תיקוני הזהרה הקדוש, ולסיים ביום הכיפורים לאחר מוסף, באמירת קדיש "על ישראל" (עי' כה"פ ס"ט). וכמובן שיש להכין את האשה ואת כל בני הבית, שידעו כולם שבחודש אלול ההתנהגות בבית הינה בכבוד ראש, ברצינות, ביראה, בכוונה ובהתנהגות שונה לטובה יותר מכל השנה, ועל ידי זה מבינים כולם, מסכימים ומתחזקים. וכדאי מאד לתלות על המקור פתק שבו כתוב: **"אלול בפתח כולנו במתח!"** כדי שיראו כל בני המשפחה, ובזה נתחזק כולנו ברוחניות כמה שיותר.

כל הילדים בגן וכל התלמידים בבית-הספר עולים כיתה, כך גם אנו צריכים לעלות כיתה כל שנה ביראת שמים, וחייבים כולנו להרגיש בעלי חובות לה' יתברך, בבחינת "סור מרע ועשה טוב" - "סור מרע" - אין קלות ראש, אין צחוקים ואין פיזור הנפש. ו"עשה טוב" - לעלייה רוחנית בתפלות ובמצוות, ובמאה ברכות בכל יום. "תחל שנה וברכותיה".

יש לפחד רק מעבירות!

שאלה: האם ישנו מקור לאמונה שילד בכור לא יפסע מעל תינוק או שזו אמונה טפילה?

תשובה: מסתמא זה משטיות. ויש לפחד מעבירות ולא מחלומות ולא מהבלי בני אדם. וכמובן מי שחושש ונוהר בזה, אין ללעוג אחריו וכן אין להרגיז אותו, מדין בין אדם לחבירו.

ובספר הנפלא והחשוב ואין למו מכשול ח"ב סימן ז סעיף ג דף רמו. הביא מנהג זה של הנהגים בכך.

ברכת לחם הנאפה עם תוספות

שאלה: מהי הברכה של בצק כמו של לחם שבעודו בצק מורחים עליו רוטב (כח ממוק) כגון רסק עגבניות וזיתים ויוצרים צורה של לחמניה וכך אופים את זה? יש כאן לחם שנאפה כאשר בתוכו יש רוטב, האם מה שכתוב בהלכה שיש דעה שפת הבאה בכיסנין היינו כיס הממולא הכוונה למקרה שלנו?

תשובה: למעשה כשאין בזה מתיקות זה המחלוקת בהלכה בדין פשטידא או פיצה, מכיוון שזה לא ליפתן מתוק או גבינות ובשר וכיוצא בזה.

למעשה הבן איש חי פסק מזונות, ומרן בהליכות עולם פסק המוציא. וכן תורה נזהר מאד שלא להיכנס למחלוקת, אלא לוקח לחם רגיל ואומר המוציא, ואחר שאכל כזית אוכל כפי רצונו מלחם של בצקים כאלה בלי חשש כלל ועיקר.

אל לנו לתת עצות לגדולי ישראל

שאלה: שמעתי בשם רשב"י, שאם גדולי הרבנים יתאחדו משיח יבוא, השאלה היא, האם אנו מתאמצים מספיק בשביל שזה יקרה? לכאורה זה הדבר הכי קל שניתן להיעשות, מי אני שאכנס ראשי אבל אולי חובתינו להשתדל להביא למצב להזיז את כל המסביב, ולהפגיש "פגישת שלום - משיח" בין גדולי ישראל האמיתיים.

אנא יורנו מורנו מה אפשר לעשות בנושא. **תשובה:** בענייני, לא שמעתי כך בשם רשב"י, ולא כדאי לנו להתערב בזה, ולא לתת עצות לגדולי ישראל. זה מסוכן, וזה כמו עזות פנים.

אני אתקן את עצמי. ואתחוק באהבת ישראל כמה שיותר בשלמות. ולה' הישועה.

טבילת הידיים לאכילה בבריכת מים שאובים

שאלה: כשנמצאים בבריכה בחופש "בין הזמנים", האם מותר להטביל הידיים בבריכה, ולברך "על נטילת ידיים", ולאכול פת, כמו שעושים בים?

תשובה: מים הנמצאים בכור או בבריכה וכיוצא בזה, הינם מים שאובים ופסולים לטבילת ידיים, ואין דינם כמקוה. וכן אסור לקחת מים מהבריכה בכלי וליטול מהם ידיים, משום שנעשה בהם מלאכה, שהרי כולם רוחצים בהם (ועי' משנ"ב סי' קס"א ס"ק כב וביא"ח סי' קט סעיף טז). אולם המים שבים, כשרים לטבילת ידיים לסעודה אך פסולים לנטילת ידיים, משום שהם מלוחים ואינם ראויים לשתיה (ועי' אור"ח סי' קס סעי' ט).

והנהוגים לטבול בכל בוקר במקוה טבילת עזרא, עולה להם טבילה גם במקוה מים שאובין, מאחר וטבילה זו היא מנהג חסידות ואינה חובה (משנ"ב סי' פח ס"ק ז).

בעל הלועג לאשתו - יתכן שחייב נידוי!

שאלה: ישנו בעל משפחה, שהוא באמת בעל טוב שעובד קשה למחיית כל בני המשפחה, אולם מרשה הוא לעצמו ללעוג על אשתו, בטענה שהיא עושה כל מיני דברים נגד ההיגיון ונגד השכל בענייני צורכי הבית?

תשובה: ללעוג על האשה זה עון חמור. בעל צריך לאהוב את אשתו יותר מאהבתו להוריו. בעל אמנם חייב בכבוד הוריו אבל לא באהבתם במיוחד, אלא באהבת אשתו. וכאשר האשה עושה בבית מה שהיא רוצה, ואין זה נגד ההלכה, אז בודאי שאסור ללעוג עליה. ומפורש כן בגמרא (סוטה מ"ג), שמאל דוחה וימין מקרבת. ורבי חייא אמר: "דיינו שמגדלות בננו, ומצילות אותנו מן החטא" (יבמות כ"ג). כי העיקר הוא חינוך הבנים וטירת המשפחה, והשאר הבל הבלים!

ובפרט למנהג הקדוש הנהוג אצל רבותינו הספרדים, להשביע את החתן בזמן הנישואין. ויש סברא שהשבעה בחופה ובכתובה חוזרת על כל הנכתב למעלה (ועי' יב"ח ח"ז אה"ע סי' ב ס"ק ט), ומסוכן מאד לעבור על נדרים ושבעות (עי' יור"ד סי' כ"ג), ואף על ידי התרה יש סכנה (ועי' ש"ך יור"ד סי' כל ס"ק א). כך שהמאמין באמונה שלימה למה שאמרו חז"ל הקדושים (סוטה ב') בת פלוני לפלוני, יהיה מאושר כל ימי חייו, ויהיה מלא מצוות כרימון כל רגע ורגע. וכמובן שאשה אשת חיל יראת ה',

צריכה לכבד את בעלה כפי רצונו יותר מהוריה, ואשה כשרה עושה רצון בעלה (עי' אה"ע סי' סט), ובעל האוהב את אשתו באמת, מקיים בזה כל רגע מצות עשה מן התורה של "כמוך ממש", ולהיפך, יתכן שחייב נידוי חס ושלום (עי' אה"ע סי' קנ"ג). ואם יש בעיות מסוימות חס ושלום, אז יש להתפלל חזק לה' יתברך, וכן להתייעץ עם חכם מיוחד המבין הרבה באהבת ישראל. ולה' הישועה.

המקור לנתינת צדקה להולכי דרכים - בתורת שליח מצוה

שאלה: מה המקור לתת צדקה להולכי דרכים בתורת שליח מצוה?

תשובה: מפורש כן בספר הקדוש כף החיים (סי' קי ס"ק טז), ומפורש בגמרא (קידושין נ"ט), שלוחי מצוה אינם ניוזקים, ומסתבר שהוא הדין גם אם לא קיבל מטבע לצדקה, אלא הוא חושב לעצמו: "לכשנגיע לשלום, נתרום מטבע לצדקה", וזה מצוין. וכדאי שתהיה במכונית קופת צדקה קבועה. וכמובן שיש להתפלל תמיד לפני הנסיעה, ואף בנסיעה בתוך העיר שאין חיוב תפלת הדרך, מכל מקום יש חיוב תמיד להתפלל להצלחה וחיים טובים לכל עם ישראל.

נתינת אוכל לבע"ח קודם הסעודה, ונטילת ידיים אחר נגיעה בבע"ח

שאלה: חיות שמגדלים בבית, כגון תוכי או ארנבת וכיוצא בזה, ודי להם באוכל ושתיה ששמים להם כל יומיים או שלושה ימים, האם גם באופן כזה יש מצוה שלא לאכול טרם שמניחים לפניהם את מזונם?

והאם צריך ליטול ידיים לאחר שמלטפים חיות אלו?

תשובה: בודאי שיש גם באופן זה מצוה שלא לאכול טרם שמניחים לפניהם את מזונם, שהרי לפעמים נגמר להם האוכל בתדירות גבוהה יותר מהצפוי, וכן קורה שהמים מתאדים ולא שמים לב לכך. ולכן צריך תמיד לפני שניגשים לאכילה, לברוק האם יש להם אוכל ושתיה כדי צרכם. ואף שלא מוסיפים להם כלום, מכל מקום מקיימים את המצוה בבדיקה זו.

ולענין האם צריך ליטול ידיים לאחר שמלטפים חיות אלו, הנה אם מלטפים אותם מלמעלה ובעדינות והידיים נקיות, אין צורך בנטילת ידיים (ועי' יתרו"י למדן הראשון לניון שליט"א סי' ד סעי' ע"ג).

לקחת את התינוק לים - ביום של נשים

שאלה: האם מותר לאמא לקחת את בנה בן השנתיים וחצי לים, ביום של נשים?

תשובה: בגיל כזה הילד כבר מבין ואסור. אולם עד גיל שנה, כיון שאינו מבין, מותר.

אמירת "יהי רצון" בעת לקיחת ויטמינים לחיזוק הגוף

שאלה: אדם שלוקח כל מיני ויטמינים לחיזוק גופו, האם צריך לומר לפני כן "יהי רצון וכו'" שיהא עסק זה לי לרפואה וכו'?

תשובה: מכיון שהשלחן ערוך מתיר לקחת ויטמינים בשבת, היות ואינם בכלל תרופה, מאותו הטעם מסתבר שגם אין צורך לומר את ה"יהי רצון". אולם מי שאמירת תפלה זו מביאה לו חיזוק באמונה, אדרבא יאמר אותה, ואשריו.